A Bölcsészkari Vizsgabizottság megjavítja munkáját

A szocializmus építésének ügye minden vonalon erőink teljes mozgósítását igényli. Egyetemi vonatkozásban jelenleg a vizsgák sikerének biztosítása a legfontosabb feladat. A vizsgasiker elsősorban természetesen az évközi jó tanulás, valamint a jó oktató- és nevelőmunka függvénye, de nem lebecsülendő szerepet játszik e téren a vizsgák előkészítése, technikai lebonyolítása és azok vezetése sem. A vizsgaidőszakra szervezett operatív bizottságok munkájának ebből a szempontból van igen nagy jelentősége. E bizottságok ébersége, mozgékonysága biztosítja, hogy a párt és az állami vezetés kari viszonylatban állandóan tájékozódjék a vizsgázók felkészüléséről, tudásának színvonaláról, hangulatáról, az egyes vizsgáztatók módszeréről és az osztályozás reális voltáról. Így válik lehetővé a jó módszerek népszerűsítése, a hibák leleplezése mind a tanulmányi anyagban, mind pedig a vizsgák vezetésében. Így nyílik alkalom a hiányosságok menetközben való felszámolására, a gyenge hallgatók megsegítésére és a jövő félévi oktatásra vonatkozó értékes tapasztalatok gyűjtésére.

A Bölcsészettudományi Kar Vizsgabizottsága a mult évben elismerésre méltó módon működött. Annál feltűnőbb, hogy e félévben igen nehézkesen kezdte meg munkáját. Mindaddig, míg a Pártbizottság fel nem fedte a szembetűnő hiányosságokat, néhány vizsga ötletszerű meglátogatására korlátozódott a Vizsgabizottság tevékenysége. A Vizsgabizottság egyik szervezője január 1-ig szabadságon volt, de helyettesítéséről gondoskodás nem történt. Akadályozta a munka eredményes megindítását az is, hogy a Bizottság több tagja más irányú elfoglaltság miatt nem tudott megfelelően bekapcsolódni a vizsgák ellenőrzésébe.

A bírálat első következménye a Vizsgabizottság újjászervezése volt.

Az új tagok most már valamennyien el tudják végezni a rájuk eső ellenőrzési munkát. A január 2-i értekezleten megtörtént az eddigi hiányosságok feltárása mellett a feladatok ismertetése, az egyes intézeti felelősök kijelölése, valamint a munkatervek elkészítése is. Az új Bizottság azóta hetenként két alkalommal rendszeresen értekezletet tart, s a tagok ott számolnak be tapasztalataikról, ott adják elő javaslataikat. Ez értekezleteken a vizsga problémák mellett már eddig több módszertani és tantervi kérdés is megvitatásra került. Az értekezletek jegyzőkönyvei a Pártbizottság és az állami vezetés részére rögzítik a tapasztalatokat, feltárják a valódi helyzetet, s így nyújtanak segítséget.

A Vizsgabizottság már eddig több jó vizsgamódszert figyelt meg, de felfedett néhány hiányosságot is. Ezekről a tapasztalatokról körlevélben értesítette a Kar valamennyi előadóját, s így remélhető, hogy ezek figyelembevételével tovább javul a munka. A Bizottság tagjai több esetben a helyszínen beszélték meg a vizsgáztatókkal és a vizsgázókkal egyes kérdéseket, de előfordult az is, hogy jelentések alapján a Kar dékánja vizsgálta ki a helyzetet és intézkedett a szükségnek megfelelően. A vizsga-tapasztalatoknak a hallgatóság számára való népszerűsítése érdekében faliújságot is ad ki a Bizottság. Ennek hasábjain a Vizsgabizottság tagjain kívül

megszólalnak a vizsgáztatók

és maguk a vizsgázók is. A Bizottság gondoskodik a vizsgahiradónak anyaggal való ellátásáról.

Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy hallgatóink és előadóink általában lelkiismeretesen készültek a vizsgákra. Mindössze néhány esetben lehetett tapasztalni közömbösséget, érdektelenséget és hanyagságot. Ezek feltárása viszont megkönnyíti a hiányok pótlását.

A Vizsgabizottság munkája a kétségtelen fellendülés ellenére sem mondható még teljesen kifogástalannak. Feltétlenül szükséges, hogy a DISZ vezetőségével még jobban építsük ki kapcsolatainkat, s munkánkban annak segítségét még fokozottabban vegyük igénybe.

A Bölcsészkari Vizsgabizottság e felévi munkája két szempontból is igen tanulságos. Igazolódott, hogy a párt, mint mindig, most is kellő időben tárta fel a hibákat, s adta meg azok kijavításához a szükséges segítséget is. Kiderült azonban az is, hogy még mindig hajlamosak vagyunk az önelégültségre és elbizakodottságra. Kellő öntudattal ezt a kezdeti hibát feltétlenül elkerülhettük volna.

SIPKA SÁNDOR
a Vizsgabizottság elnöke.

A vizsgákról és beszámolókról

Azt mondják egyesek, hogy a beszámolók és a vizsgák nem alkalmasak a félévi munka lemérésére, mert a beszámolókon és a vizsgákon a vizsgáztatónak csak nagyon kevés idő áll rendelkezésére, hogy ellenőrizze a hallgatók felkészültségét, mert a vizsgázó esetleg rosszabb formában van, mint általában szokott lenni. Mert a kérdések húzásánál szerencsésebb, vagy szerencsétlenebb lehet. Mert jó, vagy rossz hangulatban fogja ki a vizsgáztatót stb., stb. Ezek az érvelések tetszetősek, egyikben-másikban még a részigazság töredékei is megcsillannak, de a vizsgaeredményeket mégsem ezek a tényezők befolyásolják döntően. Ugyanis az előző érvelés alapján az derülne ki, hogy a vizsgákon szerzett jegyek tisztára a véletlen játékának eredményei. Van-e objektív mérték a hallgatók felkészültségének ellenőrzésére? Ezt a kérdést nem az okoskodás, hanem maga a vizsga, a vizsgák tapasztalata dönti el. A vizsgák tapasztalatai pedig azt igazolják, hogy a vizsgáztató a feltett kérdései során komoly tájékozódást nyerhet a hallgatói felkészültségéről. Nyilvánvaló, hogy nem nehéz a vizsgáztatónak következtetéseket levonni az olyan vizsgázónak a feleleteiből, aki tételként az 1905-ös forradalmat kapja, s erre azt feleli, hogy az 1905 ös forradalmat a dekabristák kezdték, akik amellett narodnyikok is voltak.

Vagy nem nehéz következtetni az olyan hallgató tanulási módszerére, aki elhadarja, hogy a társadalom anyagi létfeltételei közül nem döntő a népsűrűség, mert pl. Kínának sokkal sűrűbb a lakossága, mint az USA-nak és az USA-ban mégis fejlettebb társadalmi rendszer alakult ki, mint Kínában. Amikor azután felvetik, hogy azóta már bizonyos változások mentek végbe, akkor ez a hallgató arra hivatkozik, hogy ez így van a pártörténetben is. Nyilvánvaló, hogy az ilyen hallgató szorosabb kapcsolatba lépett a betűkkel, mint a marxizmussal.

Ugyanakkor voltak hallgatók, akiknek a beszámolóját áthatotta az anyag ismerete. Pl. Szabó Mária I. évf. gyógyszerészhallgató, kitűnt az anyag komoly, alapos ismeretével vagy Lengyel Géza IV. évf. orosz szakos hallgató, aki minden kérdésre pontos, világos választ adott. Komoly felkészültséget mutatott Agócs Erzsébet I. évf. főiskolás hallgató és még sokan mások, a hallgatók nagyobb része. A vizsgákon és beszámolókon le lehet mérni az egyes hallgatók felkészültségét, mert ha két kérdést kapnak is az elvtársak, ennek a két kérdésnek a megválaszolása tükrözi a hallgatók járatosságát az egész anyagban, valamint felhasználva a szemináriumi szereplésének értékelését, komoly elismerése és bírálata lehet a vizsga és a beszámoló a hallgatók félév közben végzett munkájának.

Salánki Ferenc.

A jó munkafelajánlások fellendítik a kari munkát

A Jogi Kar dolgozói azzal is kimutatták a Szovjetunió, Sztálin elvtárs iránti szeretetüket, hogy Sztálin elvtárs 73. születésnapja tiszteletére munkafelajánlásokat tettek. Ezeket dolgozóink maradéktalanul teljesítették sőt többen túl is teljesítették.

A felajánlások nagyrésze az új szellemű szocialista jogászképzés minőségi megjavítását szolgálta.

Több tanszékvezető tett igen eredményes felajánlást a vizsgák sikere érdekében a szakérettségizett; valamint a munkás- parasztszármazású hallgatókkal való foglalkozásra. Tokaji Géza és Koy Tibor tanársegédek jó felajánlásai révén a hallgatók dolgozatainak eredményei és mostani vizsgái is jelentősen megjavultak.

A tanszemélyzet mellett az adminisztratív és fizikai dolgozók közül kiemelkedtek Falábú Dezső, Prágai Béláné és Bánkúti Károlyné elvtársak, akik munkakörüket meghaladó feladatok elvégzésével is bebizonyították Sztálin elvtárs iránt érzett hálájukat. Az intézeti háromszög javaslata alapján 1260 forint értékű jutalomban is részesültek a felajánlásukat legjobban teljesítő adminisztrációs és fizikai munkakörben dolgozó elvtársaink.

Az elért eredmények mellett sincs okunk önelégültségre, mert még igen sok tennivalónk akad a kari szakszervezeti munkában. Még mindig kevesek tettünk annak érdekében, hogy a felajánlások a Karon való **nevelői** feladatok, elsősorban a hazafias nevelés, az új szocialista embertípus kialakításához kapcsolódjanak. Itt-ott még formális felajánlásokkal és a felajánlásokkal kapcsolatos szervezési formalizmussal is találkozunk. A hibákat igyekszünk az eddiginél jobb felvilágosító munkával kiküszöbölni és odahatni, hogy az új felajánlások szervesen kapcsolódjanak ahhoz a nevelői munkához, melynek irányelveit az SZKP XIX. Kongresszusa oly tanulságosan tükrözi.

Az eredményeket továbbszélesítve, a hibákat kijavítva a párt irányítása mellett minden igyekezetünkkel azon vagyunk, hogy a munkafelajánlások a napi munka megjavításával minőségi fordulatot érjenek el Karunkon is, amelynek eredményeképpen nálunk is valóra válnak Rákosi elvtársnak az országgyűlésen legutóbb elhangzott szavai: **„Rajta leszünk, hogy közoktatásunk mérete és színvonala továbbra is erőteljesen fejlődjön"**

Horváth Zsikó László
jogi kari szaksz. biz. elnök

VÁLASSZ!

Tóth Karcsi vacsora végeztével kiment a Tisza-partra. Észak felől csípősszél fújt, beleszaladt a kabátja ujjába és megborzasztotta. Gyorsabbra fogta lépéseit, kezét mélyen belesüllyesztette a zsebébe. A klinikáknál megállt egy percre és lebámult a vízre. A kövérre nőtt folyó ijesztően közel jött hozzá. Most arra gondolt, hogy ez talán nem is ugyanaz a víz, amelyik nyáron a meder fenekén békésen, lassan és puhán surran lefelé. Ott lubickolt a közepén, mellette Zsuzsu, a kis fekete. Még a vízben is fogták egymás kezét, és a part forró fövenyén hanyatt fekve arról évődtek, hogy hogyan is lesz majd, ha egy év mulva végeznek és egybekelnek.

S most január van, a víz sötét, ijesztő, akár egy némán, surranva közelgő óriás, aki azonban könyörület nélkül elpusztítja, ami eléje kerül. És Zsuzsu...

Ma este hát ki kell állnia. A fülébe csengett a párttitkár szava, aki csütörtökön az új tagkönyvét ezekkel a szavakkal adta a kezébe.

— Tóth elvtárs, mint DISZ csoportvezető, ezután is álljon őrt a posztján, ahogy eddig is példamutatóan tette, s leplezzen le éles kritikájával, éberségével minden elhajlást vagy éppen ellenséges törekvést. S ne feledje, hazáját az szereti igazán, aki a pártját és osztályát szereti...

S most egy óra mulva oda kell állnia. Szemben vele ül majd mint mindig, Vass Zsuzsa. Zsuzsu, akire nyár óta mindenki úgy tekint, mint menyasszonyára. Ott ül majd, és rajta, Tóth Károlyon kívül senki sem tud semmit. S ő ma megint hallgatni fog? Megint hunyorgat, dobog a szive a torkában, de Zsuzsuról egy szót sem ejt? Mint két hete, mióta azt a cédulát olvasta?

Megint megborsózik. Hideg van. A híd alatt a Sztálin-sétány elején pillézik a víztócsa. Mindenki siet hazafelé. Fél nyolc van és január.

A fejét vaskapocs szorítja, halántékán lüktet az ér. Félóra mulva DISZ-gyűlés, és ő itt kószál a megáradt nagy fekete víz partján.

A hídon átdübörög a villamos.

✶

Vass Zsuzsa apja főkalauz volt a Dunántúlon, de korán meghalt, s a három gyereket özvegy anyja nevelte. Zsuzsu középmagas, vékony, fekete leány, ragyogó a szeme, szeret ízlésesen öltözni, és szeretne szépen élni? Dehát ki ne szeretne? Kitűnő esze van, és tavaly évvégén tiszta 5-ösre vizsgázott. Most egy hónap óta többször órát mulaszt. — Bevallása szerint beteges, sokat fáj a feje, nem tud sokáig a könyv mellett ülni. Ősz óta nem lakik a diákotthonban — jobban szereti az egyedüllétet —, s egy öreg néninél bérelt olcsó, de tiszta szobát. Ide jár rendszeresen Tóth Károly, — néha Nagy Ica is, — s ketten, hárman együtt tanultak. Zsuzsu nagyon tartózkodóan viselkedett minden fiúval, s különösen november óta — még az ő gyengéd közeledését is elhárította magától.

✶

A Pártbizottság háza előtt nappali fényesség. Erős reflektorok világítják meg Lenin és Sztálin szobrát. Tóth Károly elvtárs ide kanyarodott most le, és hosszan elálldogált a szobor előtt. Imponáló nyugalom ül a két arcon. Ők mindig tudták, „mi a teendő". De hiszen ők annyi sokat tudtak, olyan előrelátók, bölcsek voltak. S egyikük ma is itt él köztünk, hogy őrizze és fejlessze az eszme tisztaságát, fényével utat világítson, életével elpusztítsa a gonoszságot... De mit tegyen az ilyen kicsiny emberke, mint Tóth elvtárs, főiskolai hallgató a maga huszonegy évével, kicsiny élettapasztalatával? Vigh elvtárs — történelem professzora — azt mondta ugyan neki, hogy kitűnő történész válna belőle, s kár volna, ha nem tudná itt tartani maga mellett a jövő őszre. Aki úgy szereti hazáját és népét... Édesapja, a békésmegyei öreg paraszt — aki 45 esztendeig kanász volt az uraságnál, s most a tszcs állatainak gondozója — el is ámult, amikor fia elmesélte neki szegedi sikereit:

— Ember légy, fiam, annyit mondok, ha már ennyire megbecsültek bennünket, hogy te, a volt kanász fia, tanár lehetsz...

... S most itt áll a szobor előtt kicsit zavartan, mint fénybeszorult nyúl. Mit kell hát tennie, hogy jó hazafi és jó elvtárs maradjon? Hiszen szereti Zsuzsut, szereti, tavaly tél óta egyre jobban szereti, s ha most úgy kell lennie, hogy el kell válniuk... Vagy — pláne — ha önakaratból el kell őt dobnia magától...

Még néhány percig, zúgó fejjel nézte Lenin mosolyra váló arcát, boltozatos homlokát, aztán idegen kézzel tapogatott meg valamit a szíve felőli zsebében. A tagkönyve pihent ott. Megtapogatta, érezte kemény vászon tábláját. Valamicskét megnyugodott, és hosszú, egyre keményebb léptekkel indult vissza a kollégium felé.

✶

A gyűlés már jó órája tartott. Különösen meleg hangon szóltak Szántó Béláról, Simonovics Etáról, Balázs Katóról meg Szalai Laciról, akik már minden tárgyból vizsgáztak és mindenből ötösre. Most egyenkint elővették az elmaradozókat, akik valamilyen címen nem jelentek meg a vizsgán vagy hanyatlottak. Vőneki Gábor könnyes szemmel fogadkozott:

— Elvtársak, én vagyok a hibás, hogy a marxizmust elhanyagoltam, egyedül én. Nem keresek mentséget. Tavaly négyesnél rosszabb jegyem nem volt, s most ez a kettes. Ezt sem érdemlem. Nem merek Szabó elvtárs szemébe nézni...

Igy folyt a gyűlés.

Tóth Károly sorravette csoportja tagjait. Élesen, pártosan, igen becsületesen tárt fel minden fejlődést vagy hibát. Megerősítette, amit már mások is mondtak az egyes hallgatókról, új, érdekes szempontokat vetett fel.

Most Vass Zsuzsára nézett. A vér a fejébe szaladt, a markát ökölbe rántotta. A leányról még senki sem szólt. Reá várnak?

Szereti. Mérhetetlenül szereti. Talán nem is tudja elképzelni az életet nélküle. De itt valami nagynagy dolog van a leány körül, amely mindnyájukat fenyegeti.

Megint megtapogatta a szive fölött a zsebét. Jobb keze most hirtelen belenyúlt a jobboldali zsebébe, s kis cédulát húzott elő. Még nem nyitotta szét. Ó, tudja minden betűjét kívülről is, hiszen az utolsó héten százszor elolvasta.

Most újra Zsuzsura nézett. A lány angyali ártatlansággal állta és viszonozta a pillantást. Honnan van benne ekkora erő az alakoskodásra? Vagy hát ártatlan mégis?

Talán az volna a leghelyesebb, ha összegyűrné és mégis hallgatna. Négy hónap mulva végeznek, elmennek innen, tanítanak. Szeretik egymást, és megtéríti a lányt, ha most megtévedt volna is.

Ekkor a párttitkár szava jutott az eszébe, meg Vigh professzoré. A haza. Az szereti igazán a hazáját... Nem lehet önző. Kicsoda ő? Az ő boldogulása talán nincs benne a többiében?

Döntött. Előrántotta a cédulát, kiterítette és szólt:

— Vass Zsuzsa, ismered ezt az írást? Hallgasd meg!...

A hangja hideg volt, kegyetlen, szinte kopogó. Mindenki megdöbbent. Aztán elmondta, hogy véletlenül egy könyvben találta. Gyanút fogott. Egy este követte a lányt. Sajnos nem csalódott. Az ellenséggel vannak kapcsolatai...

Ahogy megnevezte, hogy kikkel, a terem felmorajlott.

— Nem vagy közénk való! Nincs helyed itt tovább! S ezt éppen én mondom ki. Mi a dolgozók ügyét képviseljük, te átszédültél az ellenséghez, Vass Zsuzsa...

✶

A nyomozás mindent igazolt.

Tóth Karcsi elveszítette azt, akiben mindent keresett. De megnyert helyette mindenkit. Senki nem közeledett hozzá sajnálkozva, hanem inkább kicsit irigyen. Felnéznek rá. Akkorák szeretnének lenni, mint amekkora ő.

Somfai László

A nihilista kulák

Hej, „régi szép idők", mikor a Cseri família hangja felverte a mezőtúri határt, s riadt forgolódássá változtatta az éhbérért dolgozó béresek álmát. Hiába sírja vissza a rosszemlékű napokat a mezőtúri kulákok hitvány sisereghada, ez az idő eltűnt örökre, mint a tavalyi hó. A Cseriek hangja sem hallatszik már oly messzire, mint régen, nemigen haladja túl portájuk határát. Egyik csemetéjük azonban elég messzire jutott. A szegedi egyetemre került a nagyreményű kulákfi, s itt a Természettudományi-karon, mint ösztöndíjas, másféléven át mérgezte a levegőt. A munkás- és parasztszármazású hallgatók eleinte különc, csodabogárnak tartották Cseri, aki összeolvasott tücsköt-bogarat, s „egyéni" nézeteket vallott „filozófiai és politikai" kérdésekben. Ez a zürzavaros jáék azonban nem tartott sokáig.

Cseriből kibujt a kulák

a maga meztelen valóságában és fogát vicsorgatva támadt demokratikus rendünkre.

Szemtelen lett, nagyképű, aki gunyoros vállrángatásokkal intézte el dolgozó népünk nagy eredményeit. A TSZ mozgalmat, dolgozó parasztságunk új, pompás életlehetőségét a legképtelenebb hazugságokkal rágalmazta, s iparkodott nevetségessé tenni munkásosztályunk hősi erőfeszítéseit is. Kitűnően felszerelt egyetemünk szerinte semmi. Ilyen „mostoha" körülmények között nem lehet „komoly" tudományos munkát végezni. S itt kibújt Cseriből a minden hájjal megkent, mindenre elszánt imperialista ügynök.

— Nézzetek Nyugatra — szajkózta alattomosan — az igen, ott van lehetőség. S mindebből még tőkét is kovácsolt magának. Fának-fának hencegett, hogy az egyetemen ő az egyetlen, aki alapos építő-kritikát mer gyakorolni. Ekkor már jobban felfigyeltek Cserire. Vizsgálni kezdték ki ez a megátalkodott alak, aki ilyen arcátlanul visszájára fordítja az igazságot. Ő azonban egy-egy ravaszul megfogalmazott önkritikával mindig elódázta a leszámolás idejét.

S ezután élte el Cseri pályafutása delelőjét. Ideológiai fejtegetésekbe kezdett, s „alapos" megfontolás és „hosszú töprengés" után meghatározta a jó párttag fogalmát. Normákat szabott a környezetében élő párttagoknak. Egyesek ellen

vádalombadjáratot kezdett

s olyanok is akadtak, akiket egyáltalán nem ismert el párttagnak.

Betelt a mérték. A fegyelmi bizottság összeült, hogy lesújtson az egyetemre befurakodott osztályellenségre.

Cseri védekezése, melyet már előbb is sűrűn hangoztatott, rövid volt. Magatartását nihilista meggyőződésével magyarázta.

Tisztában vagyunk Cseri nihilizmusával. Tudjuk nagyon jól, hogy osztályosai és az ő számára is nincs szörnyűbb dolog, mint a mi nagyszerű rendünk győzelmes előretörése. Ő gyűlöli, tagadja ezt a rendet s inkább választaná a pusztulást, a semmit. Az egyetem fiatalja megfeleltek Cserinek. Ezt bizonyítja a fegyelmi bizottság kizárási határozata is.

K. Gy.